

Economische visie de Liemers 2040

Vooraf

Het gaat goed met de economie en bedrijvigheid in de Liemers. De laatste jaren noteren we een gestage groei. Voor de gemeenten Duiven, Zevenaar, Westervoort, Doesburg en Montferland is dit het moment om een gezamenlijke Liemerse Economische Visie vast te stellen om daarmee optimale omstandigheden te creëren, waarin het bedrijfsleven zich verder kan ontwikkelen. Een sterke economie is belangrijk voor de leefbaarheid en het in stand houden van de voorzieningen. Deze gezamenlijke visie schetst een duidelijk beeld van waar de Liemers in 2030 wil staan en hoe we dat willen bereiken. De visie is door de Liemerse gemeenten opgesteld in nauwe samenwerking met de ondernemers en het onderwijs.

Algemeen

De Liemers kenmerkt zich door de aanwezigheid van een aantal sterke economische sectoren. De logistieke sector groeit, er is veel werkgelegenheid in de maakindustrie en de vrijetijdseconomie is in opmars met water, natuur (de Rijnstrangen), cultuurhistorie (Hanzestad Doesburg, Liberation Route) en diverse grootschalige winkelbedrijven die hier zijn gevestigd of worden ontwikkeld.

Hoe is de focus in de regio's om ons heen?

De regio Achterhoek profileert zich sterk op het thema Recreatie & Toerisme en de regio Arnhem-Nijmegen op de thema's Health en Energy, Slimme Duurzaamheid en Bruisende Binnensteden. Regio De Liemers onderscheidt zich ten opzichte van deze regio's door haar strategische ligging op één van de belangrijke transportcorridors van de Randstad naar Duitsland (A12) en de goede bereikbaarheid dankzij dezelfde A12, de A18 en de toekomstige aansluiting met de A15. De regio is meer dan goed bereikbaar per weg, spoor, rivier en ook per vliegtuig (gelegen binnen een uur vanaf de vliegvelden Weeze en Düsseldorf). Daarnaast is er een kwalitatief goed arbeidspotentieel en arbeidsethos aanwezig. De Liemers is hierdoor een hotspot voor logistieke bedrijven en transportondernemers. De randvoorwaarden voor een sterke economie zijn in potentie aanwezig.

Wat heeft de Liemers?

De Liemers is een gebied met enkele sterke pijlers.

Logistiek

De Liemers is een logistieke hotspot waar grote logistieke dienstverleners reeds lange tijd langs de A12 gevestigd zijn. Er zijn bedrijventerreinen in ontwikkeling, die bijzonder geschikt zijn voor XXL-logistiek. Sterk punt van de Liemers is de samenwerking met de containerterminal in Emmerich (EMZ), waardoor sprake is van multimodale logistieke dienstverlening. Doesburg kent ook een strategisch gelegen Container Terminal. Deze verzorgt vanuit Oost Nederland containertransport van en naar de havens van Rotterdam en Antwerpen en staat in directe verbinding met het Europese achterland.

Maakindustrie

De maakindustrie is in de Liemers goed vertegenwoordigd. Naast innovatieve wereldspelers vind je er een diversiteit aan kleinere maakbedrijven. Deze bedrijven zorgen voor een groot deel van de werkgelegenheid. De energietransitie die er aan staat te komen biedt daarnaast grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid.

Detailhandel

De grootschalige perifere detailhandel in Duiven, de komst van de Fashion Outlet in Zevenaar en de recreatieve mogelijkheden in het buitengebied maken de Liemers aantrekkelijk om als bezoeker naar toe te komen en bestedingen te doen. In de vrijetijdseconomie gaat het allang niet meer over

recreatie en toerisme alleen, maar is ook funshoppen en beleving in de retailsector een steeds belangrijkere factor om rekening mee te houden.

Vrijtijdseconomie

Toerisme biedt de Liemers kansen. Naar verwachting groeit het aantal inkomende bezoekers in Nederland met minimaal 50% van 18 miljoen in 2017 naar 29 miljoen in 2030. Met name in steden en op iconische locaties zal door overbelasting een druk op de leefbaarheid kunnen ontstaan, waar andere plaatsen in Nederland nog onvoldoende profijt hebben van de kansen en economische impuls die toerisme kan bieden. Voor de binnenlandse markt voor vakanties en meerdaagse zakenreizen is de verwachting dat het aantal gasten in iets minder dan tien jaar groeit met maar liefst 27%. Binnen regio De Liemers heeft Hanzestad Doesburg een duidelijk eigen profilering. Doesburg richt zich op de markt van (meerdaagse) uitstapjes. Maar ook de regio De Liemers kan hiervan profiteren met een diversiteit aan unique selling points zoals water, natuur, cultuurhistorie en de diverse grootschalige winkelbedrijven die hier zijn gevestigd of worden ontwikkeld. Hier liggen kansen voor het verder ontwikkelen van verblijfsrecreatie en accommodatie.

Waar gaan we naar toe?

Missie

Een economisch sterke regio, met een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en voldoende passende werkgelegenheid voor inwoners.

Ambitie

Beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail).

Gezamenlijke aanpak

In de Liemerse Economische Visie is de belangrijkste basisdoelstelling het maximaal faciliteren van bestaande bedrijven en het zo efficiënt mogelijk gebruiken van bestaande bedrijfsterreinen waarbij bedrijven zoveel mogelijk in hun behoeftes worden gefaciliteerd.

Om de economische potentie in deze regio verder te versterken is een gezamenlijke aanpak, ambitie en branding nodig. Om kansrijk te zijn moet focus worden aangebracht. We gaan daarom een ruimtelijke economische agenda opstellen. Op 3 thema's wil regio de Liemers een extra inspanning leveren. Deze punten zijn voortgekomen uit de sterkte-zwakte-analyse die is gemaakt uit bijeenkomsten en interviews met de belangrijkste partners. Op juist deze thema's is de Liemerse samenwerking van meerwaarde, omdat hiervoor geldt dat er in regionaal Arnhem-Nijmegen verband of op gemeentelijke schaal onvoldoende wordt ingezet:

1. Logistiek

- Zorgen voor voldoende beschikbare en goed ontsloten bedrijventerreinen met een goede bereikbaarheid.
- Focus op duurzame werkgelegenheid op alle (logistieke) opleidingsniveaus .
- Branding van logistieke hotspot en grensoverschrijdende samenwerking (EMZ).

2. Maakindustrie

- Stimuleren onderlinge samenwerking.
- Stimuleren triple helix (onderwijs-overheid-ondernemers) om daarmee aansluiting te houden met innovaties en de arbeidsmarkt.
- Realisatie van een Fieldlab ten behoeve van Smart Industry.

3. Vrijtijdseconomie (inclusief detailhandel)

- Binnen de Liemers moet worden ingezet op één uniforme krachtige boodschap en branding, waarbij Hanzestad Doesburg haar eigen branding houdt.
- Professionele vermarkting van de regio De Liemers is noodzakelijk door het installeren van een eenduidige regionale organisatie en het aanstellen van een regiopromotor.
- Positie internationaal versterken door meer inzet op het aantrekken van Duitse bezoekers.
- Professionaliseren gastheerschap door beter te informeren en inspireren.
- Vergroten mogelijkheden tot funshoppen door bijvoorbeeld het faciliteren en verleiden van ondernemers die arrangementen aanbieden.

Daarnaast zal een Liemerse Ambassade worden opgericht. Hiervoor wordt een uitvoeringsorganisatie geïnstalleerd. Hierin worden Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (POA) de Liemers, Liemers++, De Liemers Helemaal Goed en de Liemers Economische Raad samengevoegd.

Voor deze thema's geldt dat hier samenwerking voor nodig is op regionale schaal. Andere thema's worden hetzij landelijk, bovenregionaal of lokaal opgepakt.

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?:

1. Opstellen regionale ontwikkelagenda die als basis dient voor nieuwe werklocaties.
2. Groei werkgelegenheid met 5% per jaar.
3. Groei werkgelegenheid voor hoogopgeleide arbeidskrachten met 2% per jaar, specifiek in de maakindustrie.
4. Gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie.
5. Kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

Resultaat

De volgende inspanningen worden gezamenlijk opgepakt:

- Opstellen ruimtelijke economische ontwikkelagenda na 2021.
- Logistiek: branding van Logistieke Hotspot en grensoverschrijdende samenwerking (EMZ).
- Maakindustrie: verkenningsonderzoek realisatie Fieldlab t.b.v. Smart Industry.
- Vrijtijdseconomie: branding Liemers en professionaliseren gastheerschap.